

ביום הזה הם פלם פאן - - חוזרים אל הלב... חוזרים אל פלנו... נוגעים בפצע הפואב... הם
שוב פאן פאלו העופרת עוד לוקטת... פאלו הזמן שלהם לא חולף... אנחנו בנינו פה בית...
שתלנו פרחים... הבאנו ילדים... ואנחנו כל-כף חולמים... אבל היום הם שוב פאן - - - היום
שוב חוזרת התמונה של היום ההוא האכזר מכל הימים... הם תמיד אתנו... ואנחנו תמיד
אתם... פשאנחנו מביטים עליהם, והם עלינו, מתוך התמונה... אבל היום, דרך הדמעה, זה
נראה שרק עכשו... שבה תמיד... שאולי בכלל הם לא אינם... פי ביום הזה הם פאן... עם
פלנו... בשיקט שאחרי שדה-הקטל הנורא... ואנחנו חוזרים אליהם - - ועומדים דם. ומצדיעים
להם. ושומעים אותם מתוך הצפירה... כל אחד מהם הוא אהבת הארץ... כל אחד הוא הרעות
הנפלאה... כל אחד היה ונשאר חסר... והליזה, לאור האבוקה, הפאב מפה - - והפאב של
כל ליזה, כמו הלם השכול, שוב חוזר... והם חוזרים... פלגה שיצאה מעבר לגבול... תל
שלחם עד השניה האחרונה... חבר שהחזיר את הקסדה והסגור... ולנו אין מלים - - - אז
אנחנו שותקים. ובוכים. שותקים ואומרים "יזכור"... ובתוך דקה של דומיה - - - מכשיר
הקשר מהדהד... הפקדה נשמעת... הנפץ מתופף... ואחר-כך הפל נרגע... ומגיעה הבשורה
המרה... והדמעות חונקות... והנר דולק. הכל בתוך דקה... ולרגע הם שוב בתוך העשן
והעפר... מישוהו קורא: "חובש..."... הליקופטר נוחת... מסיעים אלונקה... ואחר-כך הגשם
מצמיח עשב ופרח... ואחר-כך האבן קרה... ואחר-כך האדמה שותקת ומסמיקה... והארנים
והברוש מצילים... ודם המפבים לוקט... ואדם הפרג עולה באביב... ואנחנו זוכרים - - - אבל
הליזה הזה הזכרון כל-כף מר ומכאיב... נשארו החברים... המכתבים... התמונה... ומקום
המנוחה האחרונה... ומה שנוותר זה השם והתאריך שחזקו בעופרת שחרה על אבן אחת
לבנה

ביום הזה הם שוב פאן - - והם הרי אף פעם לא מרבים לדבר על עצמם... אז נשארו
אנחנו -ואנחנו חייבים לספר את הספור הזה במקומם... הרי הם, בתפת האש... במרדף
האכזר... במכונות הפלדה... בקרב שלא נגמר... נתנו לנו את הפל - וקדם כל נתנו לנו את
הדבר היקר ביותר. את עצמם... כל אחד פתב, בדם מדמו, פרק של מקום... ספור של
גבורה... אפוס שעוד לא נשלם... וגם אם הפאב כל-כף פרטי, ביום הזה הם חסרים לכלם.
הם חסרים. פלם

לטקס תחילת יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל תשס"א, 24 באפריל 2001, הכותל המערבי